

Norsk Sau og Geit

Lagsloven for lands-,
fylkes- og lokallag

Vedtatt av Årsmøtet
14. mars 2024

Innhald

KAP. I OVERORDNA MÅL	3
§ 1 Formål.....	3
§ 2 Organisasjonsform.....	3
§ 3 Medlemskap	3
§ 4 Plikter	4
§ 5 Tvistar.....	4
§ 6 Medlemskontingent	4
§ 7 Reaksjonar frå NSG overfor eit medlem	5
KAP. II STYRANDE ORGAN	6
§ 8 Årsmøte	6
§ 9 Ekstraordinært årsmøte.....	7
§ 10 Representantskapet	7
§ 11 Styret.....	8
KAP. III LOKALLAG I NSG	10
§ 12 Lokallag.....	10
§ 13 Årsmøte i lokallag	10
§ 14 Styret i lokallag.....	11
§ 15 Æresmedlem i lokallag.....	12
KAP. IV FYLKESLAG I NSG	13
§ 16 Fylkeslag.....	13
§ 17 Årsmøte i fylkeslag.....	13
§ 18 Styret i fylkeslag.....	14
§ 19 Æresmedlem i fylkeslag	15
KAP. V ANDRE FØRESEGNAR	16
§ 21 Medlemskap, samarbeid med andre	16
§ 22 Avstemmingar	16
§ 23 Rekneskap og revisjon.....	16
§ 24 Sentral valnemnd	16
§ 25 Samanslåing eller nedlegging av lokallag	17
§ 26 Samanslåing av fylkeslag	17
§ 27 Lovendring	17
§ 28 Oppløysing	17

Høringsrunde 2 – Gjeterhund januar 2025

Denne versjonen er tilpasset høringen i gjeterhundorganiseringa. Det som er markert med **turkis** er forhold i lagslovene som kan gjelde gjeterhund. Under de paragrafene det er uthevet større eller viktige deler er det lagt inn en kommentar, markert med **gult**. Denne kommentaren er ikke del av lagslovene, men er lagt til som tillegg. Det er ellers ikke gjort noen endringer i teksten i lagslovene.

KAP. I OVERORDNA MÅL

§ 1 Formål

Norsk Sau og Geit (heretter omtala som NSG) er ein open interesseorganisasjon for sauehaldarar, geitehaldarar og haldarar av gjetarhund.

NSG skal arbeide for å fremje eit rasjonelt og lønsamt sau- og geitehald basert på lokale ressursar, samt bruk av gjetarhund. Vidare skal det arbeidast for å tryggje beiteretten, stimulere til samarbeid i produksjon og omsetnad, auka bruk av norske småfeprodukt og fremje småfehaldet i samsvar med god dyrevelferd, naturvilkår og marknadstilhøve.

NSG driv ikkje med erverv som formål.

§ 2 Organisasjonsform

Medlemene i NSG vert organisert i lokallag av NSG. Lokallaga i eit fylke skal slutte seg saman til eit fylkeslag, men ved nye samanslåingar av fylker står fylkeslaga fritt i om dei vil halda fram som før eller slå seg saman.

Fylkeslag og lokale lag er arbeidsorgan for NSG og skal arbeide i samsvar med NSG sine lover og vedtak.

Alle ledd av organisasjonen har organisasjonsform foreining, og skal vere registrert som eigen juridisk eining i Brønnøysundregistrene.

All aktivitet i regi av NSG skal organiserast av NSGs lokal- eller fylkeslag, NSG sentralt eller den/dei som lagsapparatet til NSG gjev i oppdrag å gjennomføre arrangement.

Kommentar: hvordan definerer vi gjeterhund. Er det et ledd i organisasjonen? Dersom det er det skal det organiseres som en forening.

Her slås det fast at alle aktivitet i regi av NSG skal organiserast av lokallag, fylkeslag eller NSG sentralt. Denne åpner for at aktivitet kan skje i regi av den eller dei lagsapparatet til NSG gjev i oppdrag å gjennomføre arrangement.

§ 3 Medlemskap

Alle medlemskap i NSG er direkte og personleg. Enkeltpersonar kan stå som direkte medlemar i NSG.

Alle medlemar som har dyr(sau og/eller geit) skal vere hovudmedlem. Hovudmedlemskap inkluderer medlemsblad.

Medlemskap er delt i 5 kategoriar:

- Hovudmedlem med over 50 dyr(sauer og/eller geiter)
- Hovudmedlem med 0-50 dyr(sauer og/eller geiter)
- Husstands-/støttemedlem
- Ungdomsmedlem (18-24 år)
- Barn (0-17 år)

Deltaking i aktivitet i regi av NSG krev medlemskap, dersom styret i NSG ikkje har bestemt anna. Styret i NSG utformer særskilde reglar for medlemskap for andre organisasjonsformer enn enkeltpersonføretak.

§ 4 Plikter

Gjennom medlemskap i NSG må alle følgje vedtak som organisasjonen gjer i samsvar med lovene. Medlemar som tek imot val og oppgaver gjort i landsmøtet, og årsmøtet i fylkes- og lokallag skal arbeida for formålet i §1.

§ 5 Tvistar

I tilfelle det vert tvist mellom NSG og medlem/medlemar om forståing av desse lovene eller vedtak i organisasjonen, kan tvisten løysast ved bruk av dei ordinære formene for tvisteløysingar som vi har.

Rettskrav vedrørande tvistar må reisast innan 3 månader av ein av partane etter at ein er gjort kjend med vedtaket.

§ 6 Medlemskontingent

Årsmøtet fastset kontingent for komande år.

Årsmøtet gjer og vedtak om fordeling av kontingent mellom sentralledet, fylkes- og lokallaga.

Om ikkje anna vert fastsett skal kontingentsatsane og fordelinga av desse årleg regulertast i høve til årsvekst i Konsumprisindeks (KPI) for året før dei nye satsane vert vedtekne.

Fylkes- og lokallagas andel av kontingen overførast 1 gong kvart år, mellom 15. november og 1. desember.

Nye medlemar (som ikkje har vore medlem inneverande eller førre året) som kjem til etter 15. august skal betale halv kontingent. Fordeling av kontingent mellom sentralledet, fylkes- og lokallaga skal óg vere halv sats av heil kontingentandel.

Nye medlemar som vert meldt inn i perioden 15. november - 31. desember, vert registrert som medlem i NSG, frå innmeldingsdato. Nye medlemar som skal delta i aktivitet i regi av NSG i perioden 15. november – 31. desember betaler halv medlemskontingent. Fordeling av kontingenten vert som for andre som melder seg inn etter 15. august. For andre vert det ikkje krevd medlemskontingent for innmeldingsåret. Kontingent for påfølgjande år må betalast ved forfall, for at vedkommande fortsatt skal stå som medlem. For at eit medlem skal kunne delta på årsmøte i lokallaget, ved handsaming av budsjett, arbeidsplan og val, så må kontingent for inneverande år vere betalt. Utsendingar til årsmøtet i fylkeslaget og til årsmøtet i NSG må ha betalt medlemskontingent for inneverande år, før årsmøtet.

For å få overført sin del av kontingenten må fylkes- og lokallaga sende inn årsrapportering (Årstall, Medlemsmøter, Dato for avholdt årsmøte, Inntekter, Utgifter, Egenkapital, Årsregnskap, Årsmelding, Årsmøteprotokoll) til Norsk Sau og Geit etter gjennomført årsmøte.

Styret gir nærare reglar for innkrevjing av kontingent.

Fylke som vedtek innkrevjing av tilskot frå medlemane til eige fylkeslag kan gjere det, men ikkje kalle det for kontingent.

Kommentar: Det finnes per i dag gode systemer for rapportering og overføring av kontingent til lokallag og fylkeslag.

Det er ikke lov å ta inn egen kontingent. Fylke kan imidlertid ta inn tilskudd. På lokalnivå er det ikke nevnt at dette er lov. Dette betyr at alt av egne medlemslister ikke er lovlig verken på lokallags eller fylkesnivå.

§ 7 Reaksjonar frå NSG overfor eit medlem

Medlem som bryt lovene til organisasjonen, handlar illojalt eller på anna vis sviktar eller opptrer i strid med formålet for NSG, lover eller vedtak, kan av styret i NSG utelukkast som medlem. Styret kan i mindre graverande tilfelle vedta andre reaksjonar. Medlemen kan anke styret si avgjerd inn for årsmøtet. Ankefrist er 3 månader etter at medlemen er gjort kjend med vedtaket. Den som har anka ei sak inn for årsmøtet har krav på å få gjere greie for saka si i årsmøtet før dette treffer si avgjerd, og medlemskapet står ved lag til anka er avgjort.

KAP. II STYRANDE ORGAN

§ 8 Årsmøte

Årsmøtet er øvste styrande organ i NSG og skal ordinært avviklast kvart år innan 15. mars (årsmøte i fylkeslag skal avviklast kvart år innan 1. mars).

Årsmøtet vert innkalla og leia av ordføraren i representantskapet. Ordinært årsmøte skal kunngjerast med 3 månader varsel i medlemsbladet og skriftleg til medlemmane i representantskap, valnemnd og kontrollnemnd.

Ordføraren i representantskapet skal minst 6 veker før ordinært årsmøte sende innkalling og saksliste til representantskapet og til dei som har rett til å sende utsendingar til møtet.

Rett til å reise saker for årsmøtet har styret i NSG, representantskapet og fylkeslaga. Saker frå lokallaga må ha tilråding gjennom fylkeslag.

Saker som skal handsamast av årsmøtet må vere kome styret i hende innan 6 veker før årsmøtet.

Sakspapira må vere utsendingane i hende 2 veker før årsmøtet.

Fylkeslaga skal velje ein utsending for kvar påbyrja 300 medlemar per 31. desember året før.

Kvart fylkeslag skal likevel ha minst 2 utsendingar. Det skal veljast varamedlemar i nummerrekkefølge for utsendingane.

Årsmøtet er samansett av:

- Styret.
- Representantskapet og andre valde utsendingar frå fylkeslag.

Det er ikkje høve til å møte med fullmakt til årsmøtet i NSG.

Tilsette i NSG kan møte med talerett.

Medlemar kan møte dersom det er ope møte.

Leiar i faste utval skal kallast inn til årsmøte og har talerett.

Samarbeidspartar som NSG har kan inviterast til årsmøta med observatørstatus med tale- og forslagsrett, utan stemmerett.

Om årsmøtet:

- a) Det skal først protokoll frå årsmøtet som skal sendast møtedeltakarane.
- b) Årsmøtet avgjer om møtet eller deler av møtet, skal vere ope eller lukka.
- c) Avstemming.

Årsmøtet treffer sine avgjerder ved fleirtalsvedtak. Ved likt stemmetal har ordføraren dobbeltstemme. Dette gjeld ikkje ved val.

Om ingen av kandidatane ved val får meir enn halvparten av dei avgjevne stemmene, skal det haldast omval. Oppnår ingen av kandidatane meir enn halvparten av stemmene ved andre valomgang, skal det haldast omval mellom dei to kandidatane som har fått flest stemmer i andre valomgang.

Vert stemmetalet likt i tredje valomgang, skal valet avgjerast ved loddtrekking.

Val av styremedlemmar og ordførar skal vere skriftleg eller med digital stemmeordning. Andre val skal vere skriftleg eller med digital stemmeordning om nokon krev det. Alle val på årsmøtet gjeld – om ikkje anna er fastsett – frå årsmøtet sluttar.

d) Reise- og opphaldsutgifter vert betalt av NSG etter nærare retningslinjer.

Årsmøtet skal:

1. Godkjenne innkalling, sakliste og forretningsorden.
2. Velje to utsendingar til å skrive under protokollen saman med ordføraren.
3. Handsame årsmelding. Styret har ikkje stemmerett i denne saka.
4. Handsame rekneskap og revisormelding. Styret har ikkje stemmerett i denne saka.
5. Handsame innkomne saker.
6. Handsame strategiplan.
7. Fastsetje kontingent og budsjett.
8. Velje leiar i styret.
9. Velje tre styremedlemmar for 2 år.
10. Velje nestleiar mellom styremedlemmane.
11. Velje tre varamedlemmar til styret i nummerrekkefølge.
12. Velje tre geithaldarar til representantskapet, eit fylke kan berre ha ein om gongen, med tre varamedlemmar i nummerrekkefølge.
13. Velje ein gjetarhundrepresentant med varamedlem til representantskapet
14. Velje ordførar med varaordførar i representantskapet.
15. Velje fem medlemmar til valnemnd med leiar og nestleiar, med fem personlege varamedlemmar.
16. Velgje leiar, ein medlem og ein vara for 1 år til kontrollutvalet i NSG blant representantskapets medlemmar.
17. Velje revisor.

§ 9 Ekstraordinært årsmøte

Ordførar skal med minst 14 dagars frist kalle inn til ekstraordinært årsmøte dersom ¼ av fylkeslaga krev det. På ekstraordinært årsmøte kan berre dei sakene som er oppført på saklista i innkallinga drøftast.

§ 10 Representantskapet

Desse utgjer NSG sitt representantskap:

- Ordførar og varaordførar.
- Leiarane i fylkeslaga, eller unntaksvis annan representant frå fylkesstyret.
- 3 geithaldarar
- 1 gjetarhundrepresentant

Leiar i faste utval skal kallast inn til representantskapsmøte og har talerett.

Samarbeidspartar som NSG har kan inviterast til representantskapsmøta med observatørstatus med tale- og forslagsrett, utan stemmerett.

Representantskapet er eit overordna organ for styret og eit rådgjevande organ for årsmøtet, og skal føre tilsyn med at organisasjonen fungerer i samsvar med lovene og årsmøtevedtak. Styret har møteplikt og talerett i representantskapet, men ikkje stemmerett.

Representantskapet skal fastsetje instruks for kontrollutvalet.

Representantskapet har sjølv, eller ved kontrollutvalet, høve til å gå gjennom møtebøker, korrespondanse og rekneskapan. Vidare skal representantskapet sjølv, eller ved kontrollutvalet, gå gjennom revisjonsprotokollen, og kontrollere laget sin eigedom og at denne er halden i forsvarleg stand.

Etter innstilling frå styret tek representantskapet avgjerd om kjøp og sal av fast eigedom. Representantskapet kan ta avgjerd i saker som styret legg fram for det, og som ikkje er årsmøtesaker.

Representantskapet kan også gje innstilling til årsmøtet i saker som styret ynskjer å legge fram for årsmøtet til avgjerd, herunder framlegg til budsjett.

Representantskapet skal fastsetje reiseregulativ og godtgjersle til styret, ordførar og andre tillitsvalde etter framlegg frå kontrollutvalet.

Representantskapet skal ha minst eitt møte om hausten kvart år, og elles så ofte ordføraren finn det naudsynt, eller når styret eller ¼ av representantskapsmedlemene krev det for å handsame ei særskild sak. Innkallinga skal vere skriftleg, og skal vere utsend minst 14 dagar før møtet. Sakliste skal følgje med innkallinga.

Representantskapet er vedtaksført når minst ⅔ av medlemene møter. Sakene vert avgjorde ved fleirtalsvedtak. Det skal førast protokoll frå representantskapet.

Det skal ved møtestart veljast 2 personar frå representantskapet som saman med ordføraren skal skrive under protokollen som skal sendast møtedeltakarane.

§ 11 Styret

NSG skal leiast av eit styre på 7 personar. Styret er ansvarleg overfor representantskapet og årsmøtet i si verksemd og forvaltning av NSG sin kapital. Det skal vere minst ein geithaldar i styret.

Ordføraren i representantskapet har møterett og talerett i styremøte, men har ikkje stemmerett.

Ordføraren i representantskapet får saksdokument, styreprotokollar og annan naudsynt informasjon. Styret er vedtaksført når 5 av 7 møter. Leiaren har dobbeltstemme ved likt stemmetal.

Styret kjem saman når leiaren krev det, eller minst halvparten av styremedlemene krev det.

Styret skal:

- a) Leie arbeidet i organisasjonen i samsvar med NSG sine lover og vedtak gjort i medhald av desse.
- b) Følgje opp saker som er vedtekne i representantskapet og på årsmøtet.
- c) Ta opp eigne saker for å fremje formålet i § 1.
- d) Handsame saker fremja av fylkeslag.
- e) Forvalte NSG sin kapital.
- f) Forberede dei saker som skal leggjast fram for representantskapsmøtet og årsmøtet, mellom anna revidert rekneskap og årsmelding.
- g) Tilsetje og avsetje dagleg leiar.
- h) Oppnemne dei råd og utval som styret meiner er naudsynte. Det skal gjevast instruksar og rammer for arbeidet i råda/utvala og eventuelle budsjett.
- i) NSG forpliktar ved underskrift av leiar og dagleg leiar saman, eller den styret gjev fullmakt.
- j) Leiar, nestleiar og eit styremedlem utgjer arbeidsutval (AU). Dagleg leiar er sekretær for AU.
- k) Styret i NSG kan utnemne æresmedlemar etter forslag frå fylkeslag. Æresmedlemar i NSG sentralt skal ikkje betale medlemskontingent.

Det skal førast protokoll over styret, arbeidsutvalet, råd og utval si sakshandsaming. Kopi av protokollar skal sendast fylkeslaga så snart dei er godkjende.

KAP. III LOKALLAG I NSG

§ 12 Lokallag

Medlemer i NSG skal organiserast i lokallag.

Eit lokallag må avhalda årsmøte og minst eit styremøte i året.

Lokallag som ikkje vert drive etter lagslovane skal setjast under administrasjon av fylkeslaget for å vurdere grunnlaget for vidare drift.

§ 13 Årsmøte i lokallag

Det øvste styrande organ i lokallaget er årsmøtet.

Ordinært årsmøte skal haldast innan 1. februar kvart år.

Årsmøtet skal innkallast av styret eller når minst 1/3 av medlemane krev det.

Årsmøte skal kunngjerast med minst 14 dagars varsel til medlemane. Sakliste skal gjerast kjend for medlemane.

Lokallag som ikkje har hatt årsmøte har ikkje stemmerett på årsmøtet i fylkeslaget og laget sin del av medlemskontingenten vert halde att av NSG.

Det er ikkje høve til å møte med fullmakt til årsmøtet i lokallaget.

Årsmøte skal:

1. Velje møteleiar.
2. Godkjenne innkalling og sakliste.
3. Velje 2 årsmøtedeltakarar, som saman med møteleiaren skal skrive under møteprotokollen.
4. Handsame styret si melding.
5. Handsame rekneskap og revisor si melding. Styret har ikkje stemmerett i sak 4 og 5.
6. Handsame strategi-/arbeidsplan for neste år.
7. Handsame andre saker som styret legg fram. Eit medlem har rett til å få ei sak handsama i årsmøtet når saka er kome til styret seinast 8 dagar før årsmøtet.
8. Velje leiar og minst 2-4 styremedlemar. Leiaren vert vald for eit år og styremedlemane for to år om gongen. Velje minst 1 varamedlem for eitt år om gongen. Fastsetje eventuelle honorar og dekking av reise- og telefon utgifter.
9. Velje utsendingar m/vara til årsmøtet i fylkeslaget om laget har rett til nokon i tillegg til leiaren som er sjølvskriven. Eit lokallag kan ikkje møte med fullmakt frå andre lokallag på årsmøte i fylkeslaget.
10. Velje minst 1 revisor.
11. Velje valnemnd.

Om årsmøtet:

a) Avstemming

Alle medlemmer av laget har stemmerett på årsmøtet.

Årsmøtet tek sine avgjerder ved fleirtalsvedtak. Ved likt stemmetal har leiaren dobbelstemme. Dette gjeld ikkje ved val. Val skal vere skriftleg dersom nokon krev det.

Om ingen av kandidatane ved val får meir enn halvparten av stemmene, skal det haldast omval. Oppnår ingen av kandidatane meir enn halvparten av stemmene ved andre valomgang, skal det haldast omval mellom dei to kandidatane som har fått flest stemmer i andre valomgang. Vert stemmetalet likt i tredje valomgang vert valet avgjort ved loddtrekking.

Alle val på årsmøtet gjeld, om ikkje noko anna er fastsett, frå årsmøtet sluttar.

b) Ekstraordinært årsmøte vert innkalla når styret eller ¼ av medlemmane i laget, eller styret i fylkeslaget, krev det.

c) Det skal førast protokoll frå årsmøtet. Protokoll frå årsmøtet skal sendast til fylkeslaget innan 15. februar.

§ 14 Styret i lokallag

Arbeidet i lokallag vert leia av eit styre. Styret er ansvarleg overfor årsmøtet i lokallaget.

Styret er samansett av leiaren og styremedlemmane valde av årsmøtet. Styret er vedtaksført når minst halvparten av styremedlemmane er til stades.

Styret skal mellom anna:

a) Velje nestleiar og kasserar.

b) Leia laget i samsvar med NSG sine lover og vedtak gjort i medhald av desse.

c) Ta opp saker som fremjar NSG sine føremål, og saker som er av interesse for medlemmane.

d) Planleggje og setje i verk dei sakene som fylkeslaget og NSG sentralt gjer framlegg om.

e) Ta opp nye saker og setje i gang nye tiltak som kan vere til hjelp for sau- og geitehaldet, og for bruk av gjetarhund.

f) Arbeide for utnytting av utmarksbeite og organisert tilsyn og sanking.

g) Arbeide for å gjennomføre avlsplanane for småfe etter retningsliner gjeve av avlsråd for sau og fagråd for geit godkjend av landsstyret.

h) Styret bør ha møte minst 4 gonger i året.

i) Det skal førast protokoll frå styremøte.

j) Årsmelding og rekneskap skal sendast fylkeslaget innan 15. februar.

Kommentar: Det er per nå ikke en spesifikk setning som åpner for å delegere arbeidet med gjetarhund på lokallagsnivå. På fylkesnivå og sentralt nivå står det spesifikt: f) Oppnemne dei råd og utval det har behov for. Fylkesstyret

vel leiar. Desse råd og utval er underordna styret med instruks/mandat og eventuelt budsjett.

Dette står ikkje på styrene av lokallag. Lokallaget skal altså sjølv stå for arbeid med gjeterhund per i dag.

Problemet med å lage to parallelle foreningar (gjeterhundlag, Sau og Geit lag) er at da må medlemmene velge hvor de vil være medlem, enten sau og geit eller gjeterhund. Dette vil redusere den totale aktiviteten da mange personer er ressurser på flere områder.

§ 15 Æresmedlem i lokallag

Æresmedlem i lokallag vert utnemnd av styret i lokallaget. Framlegget må vere godkjend på førehand av styret i fylkeslaget.

Æresmedlem i lokallag skal ikkje betale kontingent, den skal dekkast av lokallaget. Det skal betalast redusert kontingent for æresmedlem.

KAP. IV FYLKESLAG I NSG

§ 16 Fylkeslag

Lokallaga av NSG skal slutte seg saman til fylkeslag.

§ 17 Årsmøte i fylkeslag

Det øvste styrande organ i fylkeslaget er årsmøtet.

Årsmøtet skal ordinært haldast innan 1. mars og før årsmøtet i NSG. Årsmøtet må gjerast kjend for NSG sentralt og lokallaga 6 veker før det vert halde.

Innkalling til årsmøtet med sakliste skal sendast NSG sentralt og årsmøteutsendingane seinast 14 dagar før møtet vert halde. Årsmøtet vert kalla inn av styret og vert leia av ein vald møteleiar.

Årsmøtet er samansett av:

- Leiarane i dei lokale laga. I tillegg vel lokallag med over 25 medleamar 1 utsending per 25 medleamar per 31. desember føregåande året, om ikkje anna er vedteke i årsmøte i fylkeslaget.
- Styremedlemene i fylkeslaget.
- Møteleiar.

Det er ikkje høve til å møte med fullmakt til årsmøtet i fylkeslaget.

Leiar i faste utval skal kallast inn til årsmøte og har talerett.

Elles har kvart medlem i NSG rett til å følgje årsmøtet om ikkje årsmøtet har vedteke at handsaming av enkelte saker skal skje i lukka møte.

Årsmøtet skal:

1. Godkjenne innkalling, sakliste og forretningsorden.
2. Velje 2 representantar til, saman med møteleiaren, å underskrive protokollen.
3. Handsame årsmelding.
4. Handsame rekneskap og revisormelding. Styremedleamar har ikkje stemmerett i sak 3 og 4.
5. Handsame strategi-/arbeidsplan for neste år.
6. Handsame saker som vert lagd fram.
Lokallag som vil ha ei sak fremja for årsmøtet, må sende saka inn til styret i fylkeslaget seinast 1 månad før årsmøtet.
7. Handsame og vedta budsjett for neste år.
8. Velje leiar for 1 år om gongen. Vidare velje 4 styremedleamar for 2 år om gongen og 3 varamedleamar i nummerorden for 1 år. Årsmøtet vel nestleiar med 1 års funksjonstid mellom dei valde styremedlemene. Fastsetje eventuelle honorar og dekking av reise-/telefon utgifter.
9. Velje utsendingar med varautsendingar til NSG sitt årsmøte.
10. Velje møteleiar for neste årsmøte.

11. Velje valnemnd på minst 3 medlemar og 1 vara. Fylkesårsmøtet kan fastsetja instruks for valnemnda.

12. Velje 2 revisorar eller alternativt nytte revisorfirma.

Om årsmøtet:

a) Avstemming

Årsmøtet tar sine avgjerder med fleirtalsvedtak. Ved likt stemmetal har møteleiaren dobbelstemme. Dette gjeld ikkje ved val.

Om ikkje nokon av kandidatane ved val får meir enn halvparten av stemmene, skal det haldast omval. Oppnår ingen av kandidatane meir enn halvparten av stemmene ved andre valomgang, skal det haldast omval mellom dei to kandidatane som har fått flest stemmer i andre valomgang. Vert stemmetalet likt i tredje valomgang vert valet avgjort ved loddtrekking. Val på leiar og styremedlemar skal være skriftleg eller med digital stemmeordning. Andre val skal vere skriftleg, eller med digital stemmeordning, om nokon krev det. Alle val på årsmøtet gjeld frå årsmøtet sluttar.

b) Det skal førast protokoll over årsmøtet sine saker. Utskrift av protokollen skal sendast til NSG sentralt, årsmøtet sine deltakarar og lokallaga.

c) Ekstraordinært årsmøte vert innkalla når styret i fylkeslaget eller 1/4 av lokallaga eller styret i NSG krev det. Innkallinga skal skje med minst 14 dagar skriftleg varsel.

§ 18 Styret i fylkeslag

Arbeidet i fylkeslag vert leia av eit styre som er ansvarleg overfor årsmøtet i fylkeslaget.

I styret sit 5 medlemmer; leiar, nestleiar og 3 styremedlemer. Årsmøtet vel leiar for 1 år om gongen, og 4 styremedlemer for 2 år om gongen. Av dei valde styremedlemane vel årsmøtet nestleiar med 1 års funksjonstid. Første gong går 2 av styremedlemane ut ved loddtrekking.

Styret kjem saman når leiaren krev det, eller etter krav frå minst halvparten av styremedlemane.

Styret er vedtaksført når minst 3 medlemmer møter.

Styret skal mellom anna:

a) Leia fylkeslaget i samsvar med NSG sine lover og vedtak gjort i medhald av desse.

b) Ta opp saker som fremjar NSG sitt formål, og dei saker som kjem frå NSG sentralt.

c) Rettleie lokallaga og handsame innkomne saker frå lokallaga.

d) Forvalte fylkeslaget sine økonomiske midlar og andre eventuelle verdjar.

e) Velje arbeidsutval mellom styremedlemane om det er føremålsteneleg, for å ta avgjerd i mindre viktige saker.

f) Oppnemne dei råd og utval det har behov for. Fylkesstyret vel leiar. Desse råd og utval er underordna styret med instruks/mandat og eventuelt budsjett.

g) Det skal førast protokoll frå styremøte som skal leggas på heimesida eller sendast lokallaga, leiar i valnemnda og NSG sentralt.

§ 19 Æresmedlem i fylkeslag

Æresmedlem i fylkeslag vert utnemnd av styret i fylkeslaget. Framlegget må på førehand vere godkjend av styret i NSG sentralt.

Æresmedlem i fylkeslag skal ikkje betale kontingent, den skal dekkast av fylkeslaget. Det skal betalast redusert kontingent for æresmedlem.

KAP. V ANDRE FØRESEGNER

§ 20 Sideaktivitetar

NSG kan eige og drive sideaktivitetar i samsvar med formålsparagrafen til laget.

Slike selskap eller sideaktivitetar skal ha eigne statuttar for organisering og styring. Representantskapet skal orienterast om årsmelding og rekneskap kvart år.

§ 21 Medlemskap, samarbeid med andre

NSG kan vere medlem av andre organisasjonar eller vere knytt til slike når det tener laget sine interesser. Representantskapet godkjenner/gjer vedtak om slike avtalar.

§ 22 Avstemmingar

Etter desse lovene er fleirtalsvedtak å sjå som meir enn halvparten av avgjevne og godkjende stemmer. Blanke stemmer tel som avgjevne stemmer.

Styret i NSG kan gjere vedtak om skriftleg uravstemming mellom medlemmane. Om denne skal vere rådgjevande eller bindande må avgjerast på førehand. Styret får fullmakt til å gjennomføre slik avstemming, eventuelt etter nærare reglar.

§ 23 Rekneskap og revisjon

NSG sin rekneskap skal følgje kalenderåret. Dette gjeld sentralt, fylke og lokalt.

Årsoverskudd disponerast i samsvar med NSG sitt føremål. Beslutning om disponering av årsoverskuddet treffast av styret. Årsoverskuddet kan ikkje delast ut til medlemmane.

Rekneskapen for NSG sentralt skal reviderast av ein vald revisor.

§ 24 Sentral valnemnd

Årsmøtet vel ei valnemnd på 5 medlemmer med personlege varamedlemar for 2 år. Samansetjinga skal ta omsyn til geografisk fordeling; nord, midt, vest, sør og aust. Medlem med vara frå regionane aust og nord veljast i partalsår og medlem med vara frå regionane sør, vest og midt veljast i oddetalsår.

Årsmøtet vel to av medlemmane i valnemnda til leiar og nestleiar.

Valnemnda skal framfor kvart årsmøte gjere framlegg til alle val (bortsett frå valnemnd). Valnemnda sitt framlegg skal vere ferdig seinast 4 veker før årsmøtet. Leiar eller nestleiar i valnemnda skal leggja fram innstillinga frå valnemnda for årsmøtet.

§ 25 Samanslåing eller nedlegging av lokallag

Samanslåing eller nedlegging av lokallag med overføring av medlemmar til eit anna lokallag, kan skje etter årsmøtevedtak med 3/4 av dei avgjevne stemmene, eventuelt etter fleirtalsvedtak på to etterfølgjande årsmøte. Samanslåing eller nedlegging må godkjennast av styret i fylkeslaget.

Laget sin kapital tilførast det laget som ein slår seg saman med. Ved nedlegging overførast kapitalen til fylket for bruk i /til lokallaga.

§ 26 Samanslåing av fylkeslag

Samanslåing av fylkeslag med overføring av medlemmar til eit nytt fylkeslag, kan skje etter årsmøtevedtak med 3/4 av dei avgjevne stemmene, eventuelt etter fleirtalsvedtak på to etterfølgjande årsmøte. Samanslåing av fylkeslag må godkjennast av styret i NSG.

Laga sine eigdommar, kapital, rettar, gjeld og andre plikter tilførast det nye laget. Eit fylkeslag kan ikkje leggsast ned jmf. § 2, 1. avsnitt.

§ 27 Lovendring

Endring i NSG sine lover kan berre gjerast i ordinært eller ekstraordinært årsmøte med $\frac{2}{3}$ av dei avgjevne stemmene.

Det skal stå i innkallinga kva endringane går ut på. Framlegg til lovendring må vere innsendt frå fylkeslaget seinast 3 månader før årsmøtet.

§ 28 Oppløysing

Oppløysing av NSG kan berre årsmøte når vedtaket er samrøystes og med samrøystes innstilling frå representantskapet. $\frac{3}{4}$ av utsendingane må vere tilstades.

Oppløysing kan også skje gjennom fleirtalsvedtak på to etterfølgjande årsmøte. Det må gå minst 4 månader mellom årsmøta .

Dersom det ved oppløysing av organisasjonen er verdiar i NSG etter at det har dekt sine forplikningar, skal desse nyttast til å realisere NSG sitt føremål. NSG sine medlemmar har ikkje rett til å få utbetalt utbytte i samband med oppløysinga.